

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrtletno . . . K 6-30
mesečno . . . K 2-10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se plačuje od četrstopenjske pete vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 56.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, dne 10. marca 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Uradništvo in učiteljstvo. *)

(Piše davčni kontrolor R. Vivod.)

Gospodu učitelju A. P. je dal članek g. dr. K. T. v št. 104 „Slovenskega Naroda“ pod nadpisom „Odpad učiteljstva“ povod, da je v „Narodnem Dnevniku“ v seriji člankov „XI.—VIII. plačilni razred državnih uradnikov in — učiteljstvo“, si privoščil oni del državnega uradništva, ki se ne more ponášati z akademiško izobrazbo. Dasi ravno g. dr. K. T. v „Slov. Narodu“ izrecno naglašja, da bi zahteva učiteljstva po enakih plačah z državnimi uradniki morala izzvati stanove z vseučiliško izobrazbo, ker morajo ti delj in napornejše študirati, se gospod učitelj A. P. v svojih izvajanjih vendar ni držal tega besedila, ampak kratkotalo udaril po uradnikih brez visokošolske izobrazbe.

Predno preidem v podrobnejšo polemiko, naj se mi dovoli opazka, da bi učiteljstvo, ako se mu da vseučiliška izobrazba, pač svoje zahteve glede plač mnogo više taksiralo in se gotovo ne bi zadovoljilo s plačami državnih uradnikov nižjih štirih razredov, ker so tudi srednješolski profesorji, akoravno uvrščeni v činovne razrede državnih uradnikov, v resnici mnogo boljše plačani, kakor pa uradniki v istih razredih ter profesorji svoje karijere tudi ne zaključijo z VIII. plač. razredom.

Te vrstice niso pisane z namenom, da bi uradniki ngovarjali zahtevi učiteljstva po zboljšanju gmotnega položaja, ampak le v obrambo uradniškega stanu, ker je ta stan — kakor bom v prihodnjih odstavkih dokazal — v mnogoterih in tudi v gmotnih ozirih celo na slabšem kakor pa učiteljski

stan. Logična posledica te trditve je, naj se učiteljstvo ne peha za činovnimi razredi državnih uradnikov, ampak svoje zahteve v modernejši obliki precizira; v mislih imam — časovno napredovanje. Ni je večje nesreče za uradništvo kakor njega nvrstitev v činovne razrede, kajti s tem podeljuje država uradnikom pač nek zunanji blesk, notranjost tega sijaja je pa beda in proletarstvo. V časovnem napredovanju izgine zunanji nakit — ostane pa dobra vsebina. Mi uradniki se naravnost čudimo, da je učiteljstvo glede svojih zahtev zaostalo za duhom časa in si hoče danes nekaj priboriti, kar uradniki že desetletja pobijajo in kar so n. pr. državni sluge pred nedavnim časom v prah strli — namreč plačilne razrede. Bistvo časovnega napredovanja na tem mestu tolmačiti, se mi ne zdi potrebno.

V obrambo certifikatistov govoril je v št. 50 „Narodnega Dnevnika“ že gospod poštni oficijal Josip Kosi. Dopolniti pa moram njegovo obrambo še s sledečim:

Primer g. A. P. o onih dveh prijateljih v 2. letniku učiteljskega je v resnici samo fabula; lahko je res, da sta bila dva taka prijatelja na učiteljskem, ni pa res, da je poznejši certifikatist šel s polno penzijo 8. činovnega razreda v znesku 4966 K v pokoj, ker dotični davčni nadkontrolor (menda g. Reisp v Ptuj) — Naraplje so namreč blizu Ptuja — še sploh ni v 8., ampak v 9. plačilnem razredu in osmega tudi najbrž dosegel ne bo, ker je danes že 60 let star in ima nad 39 službenih let za seboj. Penzija 8. plačilnega razreda pa ne znaša v prvih petih letih 4966 K, ampak le 4080 K. — Certifikatistov prijatelj in poznejši učitelj pa bi si bil lahko pomagal še v boljši meri, če bi bil hotel. Vstopil naj bi bil po dovršenem 2. letniku učiteljskega (v prejšnjih časih je to šlo) k davkarji in lahko bi bil takrat, ko se je prijatelj vrnil po končanih 14. vojaških letih v civilni stan, že kontrolor, dočim

se je certifikatist šele moral bojevati za asistentovsko mesto. Tega pa ta „nadarjen in priden“ dijak iz dveh razlogov ni storil. Prvič je tri do štiri letna brezplačna praksa pri državnih uradih dražja kakor najvišje šole; drugič pa je učiteljski stan s svojimi počitnicami in idejalnim delovanjem med nedolžno mladino ter s svojo politično svobodo vse kaj drugega, kakor pa suhoparni, dolgočasni, z delom preobloženi in brezpočitniški uradniški stan. Ta dva razloga sta pa sploh merodajna za vse učiteljske abiturijente, da se ne māraro posvetiti uradniškemu stanu, čeravno jim je v ravno isti meri odprt, kakor gimnazijskim abiturijentom.

O certifikatistih sploh pa naj sodi le dotičnik, ki je sam kedaj nosil vojaško suknjo, kajti, da je ta težka, silno težka, o tem prizadeti najraje molčijo, ker bi sicer dostikrat morali svojo močatost zatajiti. V novjšem času pa certifikatisti brez nižjih razredov srednjih šol že skoraj ne pridejo v poštev pri zasedanju uradniških mest, ker je med certifikatisti že cela vrsta kandidatov s prej navedeno šolsko izobrazbo. Pa tudi dalje služeči podčastniki, ki so v mladih letih samo ljudsko šolo obiskovali, imajo pri vojakih toliko prilike za pridobitev potrebne izobrazbe, da se po dovršeni vojaški službi prav lahko postavijo na stran inteligentov; saj so n. pr. v Celju imeli podčastniki stenografski kurz na celjski gimnaziji.

Z napadom na „certifikatiste“ je gospod učitelj A. P. težnjam učiteljskega stanu vse drugo nego koristil.

Pa tudi splošno kritiko gospoda učitelja A. P. o uradniškem stanu in njega delovanju moramo odločno zavrniti. Omenja sicer satirično, da je učiteljsko delo najmanj toliko vredno, kakor uradniško, vendar v isti sapi popravlja, da zahteva poučevanje neprimerno večjo napornost kot mehanično delo v uradu. Nadalje filozofira, da če sedi uradnik v svojem uradu res po 1—2 uri dalj na dan kot pa poučuje učitelj v šoli, je uradnik izven

svojih uradnih ur prost, med tem ko je mora učitelj dan na dan pripravljati na pouk, popravljati cele kupe zvezkov ter pisati razna poročila i. t. d. Gospod A. P.! Molčati ne morem o tem, da Vi naše „sedenje“ tako krajšate. Zelo hvaležni bi Vam bili, če nam priborite za naše „sedenje“ samo 5—6 ur na dan, ali kaj ko je teorija vsa drugačna kakor pa praksa.

Mnogokateri uradnik bi bil zadovoljen, če bi svoje „mehanično sedenje“ opravil v osmih urah na dan, mora pa dostikrat prav pošteno nategniti, ker so uradne ure le za stranke, ne pa za uradnike, kajti nimamo še službene pragmatike. Nimamo pa tudi prostih četrtkov, ne prostih praznikov in veliko milost smo pred par leti dosegli, ko so nam višje oblasti priznale, da je tudi za nižje uradnike dobro par tednov v letu počitnic, ako to uradne razmere dopuščajo. Če odračunimo proste nedelje in tistih par tednov dopusta, veste-li, gosp. A. P., koliko ur „mehaničnega sedenja“ spravimo na leto skupaj? Nič manj kakor 2312 ur. In koliko ur v letu pa poučuje učiteljstvo?

Zdaj pa še pogledjmo v družabno in družinsko življenje uradništva in učiteljstva. Uradne dolžnosti pogoltnejo uradniku toliko ur na dan, da osobito oženim sploh ne preostaja časa za kakšno delovanje v družabni prid, ne preostaja jim pa od mesečne plače tudi potrebnega cvenka, da bi družbo sploh mogli posecati. Zato pa životari — bodisi v mestu ali na deželi — oženjeni nižji uradnik tako duševno življenje, da ga pes ne bi povohal; tak uradnik se prelevi sčasom v topega, zakrknjenega, nepristopnega filistra, ki je veseli družbi kvečjemu v napotje, dočim zavzema dandanes učiteljstvo v družbah in društvih vodilno vlogo in daje sploh pravec v javnosti in politiki. Kako je to mogoče, se bo marsikdo vprašal, saj so vendar uradniške plače mnogo višje nego učiteljske? Plače so res višje, ne pa — dohodki. Seveda ni to splošno, marveč bolj individualno, tudi velja to v večji meri glede oženjenih. Uradnik ima svojo plačo in nič drugega; postranskih služb ne sme in ne more imeti, ker mu to branijo službeni predpisi, še bolj pa nedostajanje prostega časa. Učitelju pa postranski zaslužki niso prepovedani; nekateri učitelj se bavi s privatnim poučevanjem, s. poučevanjem glasbe, s cerkvenim orgljanjem, drugi zopet z občinskimi tajništvom, s knjigovodstvom pri posojilnicah in drugih privatnih zavodih in s pisateljevanjem. Razven tega imajo nadučitelji prosta stanovanja, česar nižji uradnik v nobenem slučaju nima. O resničnosti teh izvajanj govori najglasneje davčni predpis osebne dohodnine, ki potisne marsiktere nadučitelja v II. razred občinskega volilnega imenika, dočim mora uradnik IX. plačilnega razreda (n. pr. davkar) v III. razredu blesteti. Dobri postranski dohodki in razpolaganje s prostim časom, to sta oni dve dejstvi, ki omogočujeta

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

32

Češki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil Stanko Svetina. Dalje.

IV.

Skoro štiriurni spanec je čudovito osvežil gospoda Broučka.

Hitro je skočil iz postelje in je pogledal naokoli; namrgodil se je sicer, ko je videl namesto prijaznih sten svoje spalnice s slikami „odalisk“ in „neapoljskega zaliva“, temno zidovje srednjeveške čumnate, toda za nekaj časa se je udal v svojo usodo z bolj močatimi mislimi kot pred spanjem.

„Iz meseca sem prišel nazaj“, je kenčal vrsto premišljanj, s katerimi si je prizadeval, da bi se umiril, „in tudi odtod pridem. Na kak nač n jo že pretolčem skozi ta husitski hrum. Kaj se

mi more konečno zgoditi? Saj vendar vem, da sem živel za nekoliko stoletij — ne, da bom za nekoliko stoletij — ali pravzaprav, da . . . E, ne bom si s tem belil glave!“

V tem mu je obvisel pogled na kupu oblačil, ležečih na škrinji.

„Aha, tukaj imamo to maskaro“, se je pošalil potrpečljivo. „Ampak nobene pomoči ni — moram v to. Janko je imel prav. Plašč se mora po vetru obračati! Pogledjmo to darilo!“

Pograbil je pisano šaro in je izvlekel iz nje hlače.

„In pri moji veri!“ je zaklical s kislim smehom. „V resnici — ena je rdeča kakor kri in druga zelena kakor zimzelen. O jej! To je krasota, da bi človek kar skočil iz kože! Pa pravijo, da so bili stari Čehi modri in pametni. Tu pogledjte to modrost in poštenost! Polovico zelenega, polovico rdečega. In to mora obleči razumen človek in praški meščan. O da bi to —“

Treščil je hlače jezno na tla.

Potem je izvlekel iz šare na škrinji rumen suknjič in pa nekaj velikega, vijoličastega, s katerim ni vedel ne kaj ne kako. Obrnivši to nekolikokrat brez uspeha na vse strani, je vrgel zagonetno oblačilo zlovoljno nazaj na škrinjo in se je zopet lotil hlač.

Z obupnim trudom si jih je začel natikati. Šlo je precej težko in večkrat je preklel njih nepraktični kraj, kajti zožile so se doli v prave piščalke. Slednjič jih je vendar zvelkel nase. Prijele so je seveda telesa tako tesno kakor triko, da se je pri vsakem giblaju bal, da bi mu ne počile. Toda bile so gotovo iz prav solidnega blaga in vkljub svoji častitljivi starosti še dobro ohranjene. Po končanem trudu si je ogledal svoje rdeče-zelene hlačnice s krčevitim nasmehom in je pljunil na tla.

Dalje prih.

današnji zmagoviti nastop učiteljstva v javnosti. Največje važnosti za učiteljstvo pa je okolnost, da lahko učitelj poroči svojo stanovsko tovarišico, ki pa vzlic temu ostane kot učiteljica na svojem mestu. Če se pa dohodki dveh definitivnih uslužbencev združijo, tako pa tak srečen učitelj lahko čez rame gleda državnega uradnika v VIII. plačilnem razredu z zlatim ovratnikom. Zato ponavljam še enkrat, da je nesmisel, ako se učiteljstvo toliko peha za dosego zadnjih štirih činovnih razredov drž. uradništva, ker današnji dohodki posebno starejših nadučiteljev v nekaterih slučajih celo presegajo plačo VIII. činovnega razreda in da je edino umestno, ako učiteljstvo nastopi z zahtevo po časovnem napredovanju, ker bi to ne bil samo gmotni, temveč tudi velik moralni uspeh.

Preostaje mi samo še odgovor na razmotrivanja g. A. P. zaradi uradniških pokojnin. Naj se g. A. P. nikar ne skrbi, da bi morali znabiti davkoplačevalci kak vinar za naše penzije prispevati, dočim se o učiteljskih pokojninah to ne more trditi. Penzijo si plačamo uradniki sami in sicer tako, da ima država pri našem pokojninskem skladu celó dobiček. Znašajo pa tudi naši prispevki k pok. skladu cele 43% od plače in akt. doklade, učiteljstvo pa plačuje na Štajerskem 3% in na Kranjskem samo 2%. Da je tako visok prispevek hudo breme za nižjega uradnika, izračuna si lahko vsak sam, a za to ceno pa smo ravno dobili 35 letno službovanje, med tem ko je poprej pok. prispevek znašal tudi samo 3%, a službena doba je bila 40 let, kakor pri učiteljstvu.

Naj prinese ta polemika nekoliko luči v slovensko javnost!

Politična kronika.

v Pred otvoritvijo parlamenta. Včerajšnje seje klubovih predsednikov sta se udeležila ministerski predsednik bar. Bienenrth in trg. minister Weisskirchner. Baron Bienenrth je izjavil, da bo v današnji seji podal kratko programatično izjavo vlade. Sklenjeno je bilo, da bodo v današnji seji izvoljeni predsednik in podpredsednik ter zapisnikarji in reditelji. Starostni predsednik posl. Funke bo stavil predlog, naj se v prejšnjem zasedanju izvoljeni odseki zopet potrdijo le jubilejski odsek naj se izvoli v prihodnji seji. Posl. princ Liechtenstein predlaga naj se pomnoži število podpredsednikov od pet na sedem, da dobe tudi Rusini in Romani svojega zastopnika v predsedništvu. Posl. Wasilko zahteva, naj se ta pomnožitev podpredsednikov izvede že do Velike noči. Posl. Šusteršič daje na znanje, da Jugoslovani kandidirajo posl. dr. Laginjo na podpredsedniško mesto. Posl. Adler se pritožuje, da se soc. dem. stranka pri volitvi predsednikov za razne odseke zapostavlja ter zahteva, naj se v bodoče v tem obziru z njimi lojalno postopa. Zahteva nadalje naj bi se one predloge, ki so bili že v prejšnjem zasedanju odkazani odsekom brez prvega čitanja zopet odsekom odstopilo. Posl. Kramar pravi, da ne mara v tem obziru dati v imenu svojega kluba obvezne izjave.

Posl. Gesmann prijavlja v imenu kršč. socialne stranke kandidature posl. Pattaia za predsedništvo zbornice. Posl. Kramar in Hruban pravita, da se o tem vprašanju še ne moreta izjaviti. Dr. Adler prijavlja v imenu soc. dem. stranke kandidature Pernerstorferja na jedno podpredsedniško mesto, kar se tiče volitve predsednika, ki je političnega značaja, bode stranka glasovala po svoji razsodnosti. V imenu poljskega kluba je izjavil posl. Glombinski, da

bode njegov klub bržkone že danes sklenil glasovati za Pattaia.

v Slovanska jednota je sklenila postaviti za kandidata na predsedništvo posl. Pacáka. Sklenjeno je bilo tudi, da se ne stavi predlog na otvoritev debate o izjavi ministr. predsednika, ako bi pa bil tak predlog stavljen z druge strani, bodo posl. Slov. jednote glasovali proti. Stavila bode štiri nujne predloge in sicer: Šusteršič o ustanovitvi agrarne banke za Bosno, Klofač zaradi preganjanja radikalcev na Češkem. O aferi svetnika dež. nadsodišča Flescha bodo interpelirali tudi soc. demokratje ter zahtevali, naj ministerski predsednik poda poročilo o vsej stvari in naj pove, kaj kani ukreniti, da zavaruje sodnikom popolno neodvisnost.

v Poveljnik 15. voja Winzor je bil od svojega mesta odzvan, ker ne zna dovolj hrvatski, da bi lahko v polni meri izvažal svoje uradne dolžnosti.

v Avstro-srbski spor. Kakor N. Fr. Pr. poroča, izjavlja srbska nota, da Srbija poverja obrambo svojih interesov Rusiji in velesilam, da ne zahteva od A. O. ničesar, da pa tudi ne resignira na zahteve, izražene v znanem sklepu skupščine. Srbska vlada upa, da kljub tej stilizaciji svoje note ni nevarnosti, da bi mogla nastati vojska. To izjavo si v poučenih krogih tolmačijo tako, da hoče srbska vlada pridobiti le nekoliko časa, da si stvar dobro premisli, kaj bode zahtevala, kako svoje zahteve formulirala in kako je pred skupščino zagovarjala, ter v narodu vzbudila pomirljivo razpoloženje. Tudi srbska vlada vidi v koraku a.-o. poslanika Forgacha nekako bližanje, ki je vse-kako potrebno, ako se hočejo doseči neposredna pogajanja med Belgradom in Dunajem. Nada, da se spor reši mirnim putem, je splošna. Minister Izvoljski je izjavil, da ne bode dovolil, da bi prišlo do vojske. Prijatelji Srbije Rusija, Anglija in Francija delajo na to, naj se avstro-srbski spor predloži evropski konferenci. Nemčija in Avstrija sta proti temu in zahtevata, naj se vsa ta vprašanja rešijo direktno med Avstro-Pgrsko in Srbijo. O tem se bodo pogajanja pač še nekaj časa vlekle, predno se pride do končnega sporazumljenja.

v Turčija. Parlamentarna komisija je začela razpravljati o protokolu o avstro-turškem sporazumljenju. Veliki vezir je izjavil, da sta se turška in ruska vlada o bolgarski odškodnini popolnoma sporazumeli.

Dopisi.

d Občinske volitve za trg Konjice so se vršile dne 8. in 9. sušca t. l. Slovenci smo se vdeležili le v 3. razredu, in smo propadli z 32 glasovi proti 152. Da so bile velike nepostavnosti na strani Nemcev, vidi vsakdo, ako pogleda nasprotni, si številki; kajti slovenskih glasov smo izmed 260 našli blizu 100. Seveda so bili med temi 260 vpisani volilci, Nemci kakor Slovenci, ki že dolgo več niso v Konjicah. Nemci so imeli tri stranke, uradniško, potem stranko večjih obrtnikov in trgovcev ter ono malih obrtnikov, za kmeta se pač nikdo ni zmenil, čeprav so jim kmečki glasovi bili dobri. Vse te tri stranke pa so se na predvečer volitev združile, da bi bile dovolj močne proti nam. Slovenci nismo priredili nobenega zborovanja, medtem ko so Nemci imeli že pred štirinajstimi dnevi po štiri zborovanja naenkrat. Slovenci smo agitirali vse premalo za našo stvar; da smo slabo organizirani, to je že stara stvar in dokler v Konjicah ne bo zavel drug mlad, svež veter, capljali bomo vedno in tavalili okoli kakor zgubljene ovce. Človeka rabimo, ki bi vsako stvar vedel prijeti na pravem mestu in ne zgodilo bi se nam krivice kakoršne so se to pot pri občinskih volitvah. Znano je slovenski javnosti, da delajo Nemci prav pri volitvah največje gnetilje in

iste tuli pri občinskih volitvah za trg Konjice niso izostale.

Pred dobrim mesecem je dobil župan g. Kowatsch (rojen Slovenec, ki se je v tujini uveljeval iz Kovača v Kowatscha) novega tajnika Antonitscha iz Ptujja. (Isti je dobro znan zborovalec Ciril-Metodove družbe kot mestni policist z dne 13. septembra l. l.) Mož je hotel biti rafiniran po Ornigovem načinu, pa smo mu Slovenci zmešali štrebo. Ker je volitev tajna, ne more nikdo vedeti, kdo je koga volil, a dični Antonitsch je na vsako glasovnico napisal volilčevo ime. Bodisi, da se je to zgodilo z vednostjo župana, bodisi na lastno pest Antonitschevo, tako postopanje ni na mestu in postavno ter smo se Slovenci vsled tega pritožili na glavarstvo. Isto je ukrenilo, da so se stare glasovnice pobrale in razdelile nove. Naravnost sramotno je za trško občino, da je pri razdelitvi rabila osebe, katere bi se že davno morale po odgonu spraviti iz Konjic.

Ko so se glasovnice in legitimacije delile med volilce, posluževal se je občinski sluga nepostavnosti, posebno pri ženskah. Dal je podpisati imenik, da je res izročil listine, zraven pa še mu je morala vsaka volilka podpisati pooblastilo, seveda ne vede, kaj je podpisala, in sluga je odšel, ne da bi kateri pustil glasovnico in legitimacijo; to se je zgodilo v več ko trideset slučajih. Vsi ti glasovi pripadajo Slovencem in smo tudi Slovenci dobili postavna pooblastila od navedenih volilk, s pripombo: dobila nisem ničesar, samo podpisala sem, ker so g. Foder-mayer rekli, da so mi prišli naznaniti, da se bo „purgermajster“ volil, in naj jim podpišem, da so me obvestili. Omeniti je slučaj, ki se je dogodil pri volitvi:

Prišel je volilec Slovenec, kateremu je pred pričami neka volilka podpisala dan poprej pooblastilo, isti je zahteval glasovnico pri komisiji in navedel, da dotična oseba ni dobila ne legitimacije ne glasovnice; komisija pa ga je zavrnila in mu ni pustila voliti. V istem trenutku pa je že volil nek nasprotnik, ki je imel pooblastilo in legitimacijo dotične ženske. Slovenec ne bodi len, je šel k dotični osebi in vzel zopet pričo ter vprašal volilko, če je še komu drugemu podpisala pooblastilo, nakar je izpovedala, da samo njemu, drugemu nikomur, posebno pa na dan volitve ne. Slovenec je šel zopet na volišče in dal celo zadevo na zapisnik. Najlepše pa je bilo, da mu je eden član komisije rekel: Ona je že pri razdelitvi glasovnic in legitimacij podpisala pooblastilo za danes; torej pred tednom dni, slovenskemu pooblaščenca pa dan pred volitvijo. Obveljalo je za Nemce seveda starejše pooblastilo.

Vsakega kmeta, ki je prišel sam na volišče, so Nemci na hodniku pred voliščem prestigili, ga peljali v stransko sobo, mu prebrali glasovnico in če je bila za Slovence, so jo strgali in mu napisali drugo, potem pa ga poslali v volilno sobo. Vrhutega pa so imeli agitatorjev po vseh koncih in krajih, kateri so lovili volilce in jim pisali glasovnice; še celo na konju so poslali agitirat znanega brezposelnega Skaleta. Naravnost nasilni so bili na dan volitve.

Seveda ne bomo Slovenci rok križem držali, marveč bomo vložili pritožbo s tako tehtnimi vzroki, vsled katerih mora biti volitev ovržena.

o „Deseti brat“ v Mariboru. Bliza se pomlad in s tem konec letošnje „sezone“. Zato se mudi našim dičnim diletantom, da nam prirede še par veselih večerov. V nedeljo zvečer so nam uprizorili „Desetega brata“. Da se intendantca ni ozirala na željo, izraženo v oceni „Rokovnjačev“ glede psihološko poglavljenih iger, je pač umljivo. Za take igre je treba žal šele vzgojiti naše galerijsko občinstvo. Taki poskusi pa so vedno več ali manj riskirani in zato nevhvaležni. Vendar bi se dalo tudi tukaj kaj doseči, ako bi se igralo pogostejše. Pri tem pa pomagajo lahko mnogo tudi ljubljanski igralci, ki so dosegli lani v tem oziru lepe uspehe. Pridejo pa naj na vsak način v prvi polovici meseca in ne sredi poletja.

Naši igralci so torej posegli po igri, ki nikoli ne odreče. Po rokovnjačih, iblajtarjih in divjih lovcih, tiha greča dveh na tihem se ljubečih in čarobna poezija, ki veje okoli nesreč-

nega desetega brata — tudi ta izprememba je vplivala prijetno. — In kaj naj porečemo o igralcih samih? Predvsem naše vrle diletantinje! Krivčevo Nežo (ga. Marin) pač pozna že vsak predobro kot izborni predstavljalko materinskih ulog. V „Divjem lovcu“ je funkcijonirala v treh ulogah, kar omenjamo priznalo tukaj, ker je izostala obljubljena kritika. Srečno se je upeljala na naš oder Marica (gdična Majcen), ki je prevzela ulogo v zadnjem trenutku, vendar nastopala povsem sigurno. Njeno prednico (gdično Marin), ki je začela svojo kariero v „Divjem lovcu“ kot Roza, je spravila bolezen ob zaslužene lavorike. S svojim glasom in samozavestnim nastopom nas je iznenadila Franica (gdična Pučelik), ki je „elektrizirala“ že v „Rokovnjačih“ in „Divjem lovcu“. Enako pohvalo zasluži Marička (gdična Peče), ki je imela sicer kratko ulogo, a je pokazala svoje zmožnosti že v dijaški igri. — Predaleč bi nas vodilo omenjati vsako možko ulogo imenoma. Saj so se potrudili vsi, da so podali najboljše, kar so premogli. Navesti hočemo le med izbornim najboljšo, petorico: Dolef (g. Pernat), Marian (gosp. Pučelik), Krivec (g. Ašič), Spak (g. Novak), Krjavelj (g. Medved). Krivec je žel vihareni aplavz s svojim „nebeškim“ tenorjem, Krjavelj pa je bil izviren v svoji mimiki in — obleki. — Sodeloval je tudi „Slovanski orkester“. Pozabiti ne smemo tudi koze iz Melja, ki si je osvojila mahoma srca pri precejšnjem delu občinstva. Žal, da je izginila domu tako natišem, sicer bi jo doletela nemara zazluzena čast, kakor v Ljubljani Krpanovo Luce, da bi jo spremlilo hvaležno občinstvo do doma.

Obisk je bil dovoljen, s svojim priznanjem je bil, kakor ponavadi, zelo radodaren dijaški parter.

Štajerske novice.

d Globokoumne politike pri „N. D.“ hoče glosirati „Straža“. Pa ima smolo! Citat, katerega je priobčila „Str.“, izvira iz članka češk. dnevnika „Čas“, kakor so „globokoumni politiki“ pri „N. D.“ uvodoma izrecno pripomnili. Sicer pa vemo, zakaj ta citat dr. Korošcu ni po volji! Dr. Korošec je javno izrazil svoje simpatije za nemške krščanske socialce, čijih nemška Agrizenost je splošno znana. Zato se nič ne čudimo, da se sedaj grize z ljudmi, ki bi radi dosegli slovenskega predsednika v zbornici! Dr. Korošec tako rad kaže na vsako malenkost na pristaših „Nar. str.“ — a sam pa v velikem prodaja naše narodne interese nemškimi klerikalci! Seveda, vrana vrani nikoli ne izključe oči. To si naj dobro zapomnijo vsi, ki pričakujejo od — dr. Korošca narodno politiko! Kar se pa tiče tistega „razumevanja“ nemških kršč. socialcev za jugoslovansko vprašanje — je to samo smešen izgovor. G. dr. Korošec se sicer rad zlaže (vide slučaj Slatina), a v interesu Rima in klerikalizma pa bi vendar lahko govoril resnico: ljubim nemške kršč. socialce, ker so klerikalci — njihovo nemštvo mi je malo mar. Torej le na dan z besedo, trubadur!

d Malik v Ptujju. V soboto je imel Malik v Ptujju shod, na katerem je priporočal Ptujčanom, naj kandidirajo za deželni zbor peka Orniga. Linhart se je na shodu razburjal zaradi misjona pri minoritih, vikar Böhm se je pa zahvaljeval Maliku za njegov trud za nemško šolo pri Sv. Lenartu. Zdi se nam, da so vsi uspehi Malikovega poslančevanja precej enaki uspehu za nemško šolo pri Sv. Lenartu.

Iz Braslovč. „Sl. G.“ št. 9. z dne 5. sušca t. l. se pritožuje, da je bil socialni tečaj v Brežicah, mnogo preslabo obiskan. Kakor pravi, zaradi slabega gmotnega stanja kmetov. — V Braslovčah pa jo je pater Korošec bolje pogruntal; tam pa je bila jed in pijača zastoj. Zato so tako hiteli skup sami

lačpergerji. Saj je bilo najbrž na račun obmejnih Slovencev.

d Sočjalni tečaj v Braslovčah že rodi lepe sadove. Pretečeno kvartno nedeljo so isti klerikalni fantiči, ki so dva dni poslušali hujkanje mariborskih gospodov, celi čas med pozno in popoldansko službo božjo popivali in razsajali v krčmi g. B. v Braslovčah. Ko so proti večeru šli domu, so na potu z noži napadli mimo njih mirno idočega mladeniča, ki ni njihovega mišljenja. Napadalcu so doma v Parižljah in Topovljah, njihovi očetje so kolovodje ondotnih klerikalcev. — Dr. Korošcu, ki bi rad upeljal šege dunajskih svojih nemških klerikalnih bratov tudi na Štajersko, naše iskrene častitke na lepem uspehu „krščanskega izobraževanja“, „Straža“ pa naj napiše o tem uvodni članek.

o Ciganska godba svira danes zvečer v hotelu „pri belem volu“. Začetek ob 8. uri. Prijatelji domače zabave in dobre kapljice so pristrčno vabljeni.

d V Sovodni pri Celju delajo vodovod v zvezi z mestnim. S tem se bo najboljšo odpomoglo nevarnosti legarja.

d Stavka v Skalah pri Velenju je končana. Delavcem se je splošno zvišala slaba plača in sicer v akordu do 50 v, kovačem, kurjačem in tesarjem pa dnevno od 50—70 v.

d Umrl je v Ljubljani vpokojeni svetnik višj. dež. sodišča v Gradcu Lovrenc Ulčar, 73 let star. Služboval je nazadnje pri okrožnem sodišču v Celju.

d Iz Maribora. Skioptični večer s predavanjem. V petek, dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer se priredi v mali dvorani Narodnega doma drugi skioptični večer. Na vrsti je krajevsko mesto Praga v 100 krasnih slikah. Vstopnina 40 vinarjev, dijaki in delavci 20 v. Prosi se točnosti!

d Iz Maribora. Resnici na ljubo je treba konstatirati, da ni res, da bi g. dr. Vlad. Sernec na shodu Narodne stranke v Rušah dne 7. marca 1909 izjavil, da kompromisa za deželnozb. volitve ne bo in da bo Nar. stranka v vseh okrajih postavila svoje kandidate, temveč je res, da gosp. dr. Sernec o kompromisnih pogajanjih sploh ničesar omenil ni, dotaknil se je le mimogrede deželnozborskih volitev in omenil, da bo treba volilcem v kratkem zopet stopiti na volišče. Tozadevno poročilo „Straže“ je tedaj popolnoma neresnično.

d Drobne novice. V Gradcu so zaprli usnjarskega pomočnika Goloba iz Pišec pri Brežicah, katerega zasleduje mariborsko okrožno sodišče radi težke telesne poškodbe. — V Rušah je nekdo ukradel dva prstana z brilanti v vrednosti 560 kron. — V Mariboru je padla 84 letna delavčeva žena Treza Jakobina v usnjarski ulici tako nesrečno, da si je nogo strla.

v Na shodu v Št. Janžu pri Sp. Dravogradu je v debato posegel tudi g. Ivan Verdnik, veleposestnik in župan v Otiškem vrhu. Dokazal je stvarno s kmetskega stališča, da je vladna podloga o soc. zavarovanju v tej obliki nesprejemljiva. Drastično in v živih barvah je nadalje slikal, kako se da 13.000 Slovencev v slovenjgraškem okraju od 1000 Nemcev sramotno komandirati ter je v priprostitih a navdušenih besedah pozival navzoče k najodločnejšemu boju za pravice slov. jezika. — V resoluciji se je izreklo za upanje poslancu g. Vinku Ježovniku, ter se je postavila odločna zahteva, naj se vrše volitve v dež. zbor mirno in sporazumno.

v Pletarsko šolo pri Sv. Barbari v Haložah je c. kr. ministerstvo za javna dela preosnovalo v „Državno učno delavnico za košarstvo“.

To je važna pridobitev. Med tem, ko je imel prvi zavod začasen značaj, je državna učna delavnica nekaj stalnega. Prej je trebalo učencu učiti se 3 leta, sedaj pa bodeta zadostovali 2 leti. Učenci se še vedno sprejemajo, a le toliko časa, dokler ne bode zavod prenapolnjen. Hrana in stanovanje za iste se dobi po ceni v privatnih hišah. — Pred vsem še manjka najvažnejšega pletiva — vrbja. Kdor si želi napraviti vrbov nasad, ki se boljše obrestuje kakor vsaka druga kultura, dobi 1000 potikačev za 3 K. Potrebna navodila za sajenje daje vodja tuk. državne učne delavnice. — U preteklem letu je bilo 18.000 K prometa. Naročil pa dohaja toliko, da jih komaj zmagujemo.

Novice iz Laškega trga.

Takajšnji trgovci priredijo letos zopet za svoje vajence trgovski tečaj — popolnoma zasebno. Prejšnja leta ga je vodil nadučitelj slov. šole gospod Četina, ki že nad 20 let v Laškem službuje in je v obče priljubljena oseba; tokrat pa so si izbrali toku časa primerno nadučitelja nemške šole. — Nadjamo se, da bodo slovenski trgovci izvajali iz tega primerne posledice.

Pivovarniški uradniki kakor tudi drugi uslužbenci zahajajo skoraj izključno v „nemške“ gostilne, kjer se toči le tuje, nemško pivo. Bo treba malo metle.

G. Gabrič, po l. sušcu t. l. celjski zalagatelj delniških pivovaren Žalec-Laško, je imel dokler je bil še v Laškem, svojo hčerko v slovenski šoli, sedaj pa, odkar je v Celju, jo ima zopet v nemški šoli. Pač značilno!

Društvene življenje spi zopet spanje pravičnega: radovedni smo, kedaj pride k nam kralj Matjaž in zbudi pohlevno speče ovčke!

Kranjske novice.

b „Veleizdajalec“ v Ljubljani? „Slov. Narod“ poroča, da je državno pravdnistvo v Ljubljani uvedlo na ovadbo frajtarja pri domobrancih in soc. demokrata Hlebša kazensko preiskavo zoper dr. Ž., češ, da je klical na plesu N. D. O. „živela Srbija!“ Torej tudi v Ljubljani bomo kmalu imeli „veleizdajski proces“! Kako veselo je, biti avstrijski državljani!

b Kranjski dež. odbor je sklenil nagraditi prof. Poljanca „Mineralogijo“.

b V deželno službo kot deželni mlekarski in živinorejski nadzornik za Kranjsko je sprejet g. Jak. Legvart. Poljedelsko ministerstvo je dovolilo, da se plačuje od države.

Primorske novice.

o Pri volitvah v cenilno komisijo za osebni davek v Trstu so prodrli vsi slovenski kandidati. Tokrat so volili predmestni okraji. Tudi v mestu samem se Slovenci 12. t. m. udeležijo volitev.

o Otroka je pustila v sobi sama neka Mikaličeva v Trstu, ko je šla na trg. Otrok je našel vžigalice, zažgal nek papir, pri tem se mu je vnela obleka in otrok je zgorel.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Otvoritev 19. zasedanja državnega zbora.

o Dunaj, 10. marca. (Brz. N. Dn.) Zbornica in galerije so bile danes ob otvoritvi 19. zasedanja drž. zb. natlačeno polne. Bienertovo ministerstvo so sprejeli češki radikali s „pfuj“ in „abcug“ klici, dočim so poslanci na

levici in poljaki burno pozdravljali predpustno vlado. Med velikim truščem je otvoril Bienert 19. zasedanje drž. zbora in prosil poslanca Funkeja, naj prevzame starostno predsedstvo. Pozdrav in nagovor Funkejev je bil v velikem hrupu le malo razumljiv. Izrazil je upanje, da bo zasedanje plodonosno, da se bo vršilo mirno in trajno. Resne zahteve zunanjega in notranjega položaja države zahtevajo skupno delovanje in odločnost. Poslanci morajo izpolniti zahteve časa in bodo morali opravičiti nade, ki jih stavi na nje ljudstvo. Svoj govor je končal s 3kratnim slava-klicem na cesarja. (Pritrjevanje.) Ko so se končale formalnosti, se izvoli s poimenskim glasovanjem predsednik. Oddalo se je 440 glasov, od teh 98 praznih. Pattai je izvoljen z 237 glasovi. (Živahno pritrdjevanje pri kršč. socialcih.) Mladočeh Pacák 103 glasove, Choc in Pernerstorfer po 1 glas. Govor Pattaijev so njegovi somišljeniki burno aklamirali.

Pattai se je zahvalil za izvolitev, obljubil nepristranost, povdarjal potrebo premene poslovnika in važnost sedanjega zasedanja. Za tem so se izvolili podpredsedniki. Izvoljeni so Starzynski (Poljak) s 308 glasovi, Steinwender (Nemec) s 311 glasovi, Zazvorka (češki agrarec) z 227 glasovi, Pernerstorfer (socialist) z 207 glasovi in dr. Laginja (Hrvat) z 234 glasovi. Drugi glasovi so bili razcepljeni. Nato so se izvolili zapisnikarji in reditelji.

Minister Stoljipin.

o Petrograd, 10. marca. (Brz. N. Dn.) Ko se je danes vračal minister Stoljipin od poročila v Carskojem selu, ga je popadla omedlevica. Zdravniki pravijo, da se gre za napad influence.

Napad na Starčevićance v Zagrebu.

b Zagreb, 10. marca. (Brz. „N. D.“) Nocoj po noči je prišlo na Zrinjevcu do pretepa med Starčevićansko legijo in disidenti starčevićanske stranke. Zaradi današnjega strankinega zbora se je vršila včeraj predkonferenca in ko so udeležniki iste spremljali dr. Milana Starčevića v njegovo stanovanje, so jih napadli starčevićanski legijonaši. Streljalo se je z revolverji. Po nekem poročilu je padlo 30 strelcev. Težko ranjena sta pravnik Colić in prejšnji poslanec Petričić. Tri osebe so zaprli. Na strele je prihitela policija; jeden policaj je ranjen. Vršila se bodo nadaljna preiskovanja.

Avstro-srbski spor.

Belgrad, 10. marca. (Brz. „Nar. D.“) Jeden pešpolk niške garnizije je dobil nalog, da odpotuje v Kuršumlje na sandžaški meji. Včeraj je odpotoval iz Niša. Spremljala ga je velika množica ljudi z navdušenimi ovacijami. — Bastrinić, znani macedonski vstaški vodja, kateri je prišel iz Belgrada v Niš, je organiziral baje četo prostovoljcev, ki odide v kratkem na mejo. — Srbska vlada upa, da se bode Rusiji posrečilo pregovoriti Turčijo, da odstopi pas zemlje, ki bo vezal Srbijo s Črnogoro. Zaradi tega se nabirajo ob sandžaški meji čete.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Kaka svoboda vlada na Hrvatskem, je razvidno iz sledečega:

Dopisnika angleških listov „Times“ in „Daily Telegraph“ sta dala po včerajšnjem dnevu obravnave na pošto brzojavno poročilo. Na pošti so inhibirali vse poročila za „Times“, iz onega za „Daily Telegraph“ pa 370 besed.

V soboto so priredile redakcije „Pokreta“, „Srbobrana“ in „Obzora“ na čast tujih časnikarjev banket. Udeležilo se ga je veliko število časn-

karjev; zastopan je bil tudi „Narodni Dnevnik“ po g. M. Piutu.

Razprava v ponedeljek: Nadaljuje se zaslišanje Ad. Pribičevića. On dosledno ne odgovarja na nobena vprašanja, ki so v zvezi z Nastičevim izpovedbo; zahteva, da se ga konfrontira z Nastičem, šele takrat bo na ta vprašanja odgovarjal. Ker obtoženec noče odgovarjati, se prečita v zadevi njegovega spoznanja in občevarja z Nastičem njegova izpovedba pred preiskovalnim sodnikom.

Predsednik Tarabocchia hoče naravnost terorizirati obtoženca in zgovornike.

Kot dokaz zoper obtoženca navaja obtožnica tudi neko njegovo pismo na Nastiča. Obtoženec pripominja, da bo baš to pismo zdrobilo v prah vse Nastičeve trditve, zato zahteva, da se prečita original, ker sta v faksimilu izpuščeni 2 strani. Sodni dver zahtevo odkloni, češ da zato, ker obtoženec noče odgovarjati na vprašanja.

Tudi ko se zahteva od strani obtoženca in braniteljev, da se čita original „revolucionarnih statutov“, in ne faksimile, se to istotako odkloni.

Nato se prične izpraševanje o postanku organizacije srbskega naroda, koje smatra obtožnica za veleizdajsko.

Včeraj se je zaslišanje Pribičevića nadaljevalo. Večina vprašanj je za proces brez pomena. Razvidno je iz vsega le, da obtožnica tudi v imenovanju „Srb“ vidi veleizdajo. Tudi v tem, da Srbi imenujejo svojo cerkev „pravoslavno“ in ne „grško-iztočno“. Veleizdajstvo je po obtožnici tudi raba srbske zastave ter cirilice. Glede zastave pravi obtoženec, da je ona srbska narodna zastava in da se je celo bana Raucha pričakovalo v Slankamenu brez ugovora oblasti s srbsko zastavo. Cirilica pa je po zakonu dovoljena in znači le kulturnost srbskega naroda.

Na zahtevo drž. pravdnika se prečitajo tudi razni članki iz nekaterih srbskih listov, kateri bi naj dokazali „veleizdajstvo“ srbske s a m o s t a l n e stranke.

Ves proces se vodi tako, da ga graški „Tagblatt“, ki Srbom in Slovanom gotovo ni prijazen, imenuje — „evropski škandal“.

Vojska ali mir?

Vprašanje evropske konference v angleški poslanski zbornici.

o London, 9. marca. V poslanski zbornici je stavil irski poslanec Dillon na državnega tajnika Greya vprašanje, kaj vse se je že storilo, da se sestane evropska konferenca, katera se bo bavila s položajem, ki je nastal po priklapljenju Bosne in Hercegovine in kedaj se bo že sestala. Državni tajnik Grey je odgovoril, da se velesile zmiraj pogovarjajo, kako bi se dala zadeva splošno rešiti. Ker so druge države zelo interesirane, ne more v tem trenutku podati daljnih pojasnil. Tudi pogajanja še niso tako daleč, da bi se lahko gotovo reklo, kedaj se sestane konferenca.

Srbske vojne potrebsčine.

o Carigrad, 9. marca. „Turquie“ poroča, da je vojno ministerstvo zelo v skrbeh zaradi prevoza srbskih vojnih potrebsčin in je na to opozorilo vlado, ki nikakor ne bo več prevoza dovoljevala, kakor je to storila Kiamilova vlada.

o Carigrad, 9. marca. Srbski poslanik Nenadović je imel včeraj z velikim vezirjem pogovor. „Jeni Gazette“ in „Ikdam“ poročata, da se bo današnji ministerski svet zopet bavil s tem vprašanjem.

Pomiloščenje srbskih vojaških beguncev.

o Belgrad, 9. marca. Uradni list je objavil kraljevi ukaz, s katerim so vsi vojaški begunci pomiloščeni.

Po svetu.

b Francoska zbornica je sprejela zakon o dohodninskem davku.

o Vetaši v Perziji se gibljejo vedno bolj. Sedaj so na potu proti Teheranu. Njihovi armadi poveljuje Rus Panov, ki je bil proglašen za predsednika perzijske ljudovlade.

o Predsednik Taft je javil republikanskemu komiteju, da bo še to leto predložil kongresu predlogo o postavi proti trustom in o ameriški delavski postavi.

v Na dve leti trdnjavske ječe je obsojen stotnik pl. Örtzen v Frankfurtu, ker je pred kratkim v dvoboju ustrelil poročnika pl. Stuckart, ki mu je odpeljal ženo.

Društvene vesti.

o Dravinski učiteljski krožek slovenjebistriškega učit. društva priredi vtetji roditeljski sestanek v Studenicah dne 14. t. m. ob 3. uri popoldne.

o Akad. društvo slovenskih agronomov „Kras“ na Dunaju ima v petek 12. t. m. ob pol 8. zvečer v lokalni pri Franku XVIII. Cottagegasse 1. svoj peti redni občni zbor z običajnim sporedom. Prijatelji društva dobrodošli!

Tržne cene.

9. marca.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za marc 34'25, za maj 34'25, za september 32'—, za december 31'50. Tendencia stalna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'35, za oktober — december K 22'15. Tendencia trdna. — Vreme lepo.

Sladkor. Trst: Centrifugale Pilés prompte K 29³/₈ do 30¹/₂, za v dobavi K 30— do 31—. Tendencia stalna.

Budimpešta, 9. marca. Pšenica za april 13'73, pšenica za maj 13'55, pšenica za oktober K 11'41, rž za april K 10'57, rž za oktober K 9'60, oves za april K 8'86, oves za oktober K —, kuruza za maj K 7'55. Promet 10.000 met. st.

Budimpešta, 8. marca. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 142 do 145 vin., mlade, srednje 142 do 145 vin., mlade, lahke 142 do 145 vin.; zaloga 21.209 kom.

Svinjska mast v Budimpešti: 150'—, namizna slanina 130'—.

Borza za kmetijske pridelke: Pšenica, rž in kuruza se držale dobro, ječmen in oves slabo.

Produktni trg. Pariz: moka za tekoči mesec 30'90, moka za prihodnji mesec 31'10, moka za maj — junij 31'45, moka za maj — avgust 31'60, pšenica za tekoči mesec 24'10, pšenica za prihodnji mesec 24'20, pšenica za maj — junij 24'65, pšenica za maj — avgust 24'50, rž za tekoči mesec 16'65, rž za prihodnji mesec 16'75, rž za maj — junij 16'85, rž za maj — avgust 16'85.

Cena jajc na dunajskem trgu dne 9. marca. 1909.

Jajca v zabojih	à 29	k po K 2'—
I-ma jajca v sodčkih	à 29 ¹ / ₂	" " 2'—
II-da " " "	à 30 ¹ / ₂	" " 2'—
Niž. in gor.-avstrij.	à 33	" " 2'—
I-ma štajerska jajca	à 29	" " 2'—
II-da " " "	à 29 ¹ / ₂	" " 2'—
I-ma moravska " "	à 29	" " 2'—
II-da " " "	à 29 ¹ / ₂	" " 2'—
Šleska jajca	à 32	" " 2'—
Hrvaška jajca	à 29 ¹ / ₂	" " 2'—
Slovenska jajca	à 29 ¹ / ₂	" " 2'—

Za zaboj à 1440 kom.:

I-ma bačka jajca	à K 100
I-ma banatska jajca	à " 98
Zgornjeogrška jajca	à " 96
I-ma sedmograška sortirana	à " 95
I-ma " nesortirana	à " —
Bosanska jajca	à " —
I-ma bolgarska jajca	à " —
II-da " " "	à " —
I-ma srbska " "	à " —
I-ma gališka jajca sortirana	à " 90
I-ma " nesortirana	à " —
I-ma ruska " "	à " 90
I-da " " "	à " —
I-ma srednja jajca	à " 80
I-ma mala " "	à " 76

Vreme: mrzlo. Tendencia: trdna.

Iz sodne dvorane.

a Še celjske demonstracije pred sodnijo. Predvčeraj so se vršile prizivne obravnave proti nekaterim nemškim razgrajajem z dne 20. sept. l. l. Obsojeni so: Albin Bellag iz Poljčan na 4 dni zapora, Gaischegg iz Celja (neka priča je rekla o njem, da izgleda „wie ein wildes Tier“), na 3 dni zapora, Rud. Jenscheng (sama pristno-tevtonska imena), ki je pri krojaču Hočevanju razbil svetilko, na 24 ur zapora in vsi seveda tudi na povrnitev vseh stroškov.

Listnica uredništva.

Šoštanj: Prišrna hvala in pozdravi!

Odda se dobrodoča

trgovina

z mešanim blagom in deželnimi pridelki v nekem kraju na Spodnjem Štajerskem, v kojem je velika lesna industrija, radi družbinskih razmer pod jako ugodnimi pogoji. — Eksistenca je zagotovljena. Natančnejša poročila daje **Alojzij Koser**, trgovec v Mislinjah. 151 6-3

Naročajte plačilne listke dr. sv. Cirila in Metoda.

Proda se

hiša z gostilno, sadonosnik, travniki, njive, gozd, skupaj 30 oralov. Velika najemninska hiša s trgovino. Dvoje majhnih posestev ne daleč od Celja. — Naslov se izve pri upravnistvu „Nar. Dnevnika“. 147 3-2

Založništvo Ig. pl. Kleinmayr & Ferd. Bamberg v Ljubljani.

Pravkar so izšle v najinem založnistvu:

Guy de Maupassant: Novele

Debeluška; Oskrbnik; Vrvica; Morilec; Srečanje; Končano; Pijanec; Nekdaj; Pismo, ki so ga našli pri utopljenju; Poleno; Resnična dogodba; Razbita ladja. Iz francoščine preložil: DR. IVO ŠORLI. Dr. Ivo Šorli, že najbolje znan kot samostojen pesnik, nudi s to svojo knjigo izborni prevod najlepših novel odličnega Francoza Guy de Maupassanta, ki jih bodo radi čitali v slovenski krogih. 8°, 220 strani. Broširane 3 K, elegantno vezane 4 K. 133 10-5

Lepo posestvo

v Dobrni, 10 minut od kopališča, v prahu prosti legi, zelo primerno za kakega penzionista, obstoječe z gostilno, prodaje tobaka, žganjarije, fijakarije ter sploh pripravno za vsako obrt, s 30 orali dobre zemlje (20 oralov lepega gozda), z lepim sadovnjakom in vili podobno hišo (gostilno) se proda vsled rodbinskih razmer z ali brez gospodarskih potrebščin. — Vpraša se pri gosp. **F. Marinschek, Celje**, Glavni trg. 139 4-2

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-16

Steckenpferd-

101 40-4

lilijno mlečno milo

najmileje kožno milo kakor tudi proti solnim čnim pegam!

— Dobiva se povsod! —

Poštna hran. račun št. 54.366.

— Telefon št. 48. —

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure *** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

pet od sto (5%)

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vločne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednot, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnic in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt oziroma — polletnih obrokih. ****

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavlj: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom. ***

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa. ***

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. ***

Brušenje, puliranje in strganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev). ***

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. ***

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude- *** lvanje napisov v iste. ***